

HỘI CHỨNG BÌU CẮP

ThS. BS. Phạm Quốc Tùng

ĐỊNH NGHĨA

- ☐ Cơn đau ở bìu khởi phát đột ngột
- ☐ Sưng, đỏ
- ☐ Dấu hiệu toàn thân
- ☐ Cần đánh giá cẩn thận và xử trí nhanh chóng

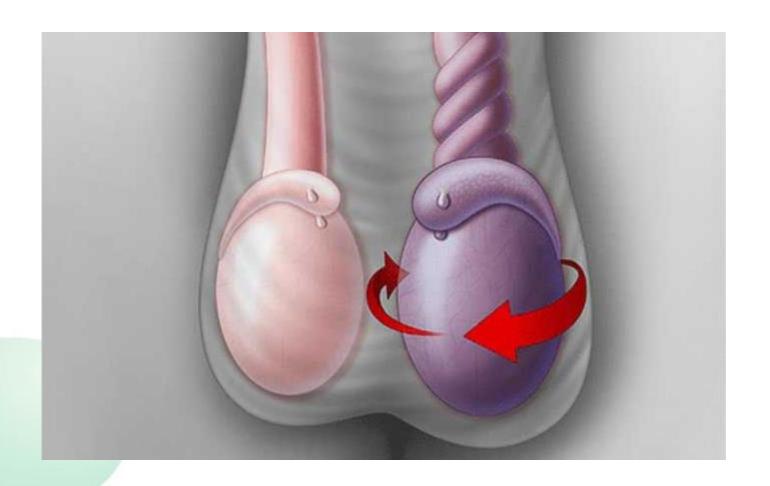

NGUYÊN NHÂN

- Xoắn tinh hoàn
- Xoắn phần phụ tinh hoàn
- Viêm mào tinh hoàn
- Henoch-Schonlein purpura

- Chấn thương bìu
- Thoát vị ben nghẹt
- Phù bìu cấp không rõ nguyên nhân

- ☐ Tỉ lệ: 1/ 4.000 trẻ trai
- Có thể xảy ra ở mọi lứa tuổi, nhiều nhất ở tuổi sơ sinh và dậy thì
- ☐ Sơ sinh: 70% xoắn trước sinh, 30% sau sinh

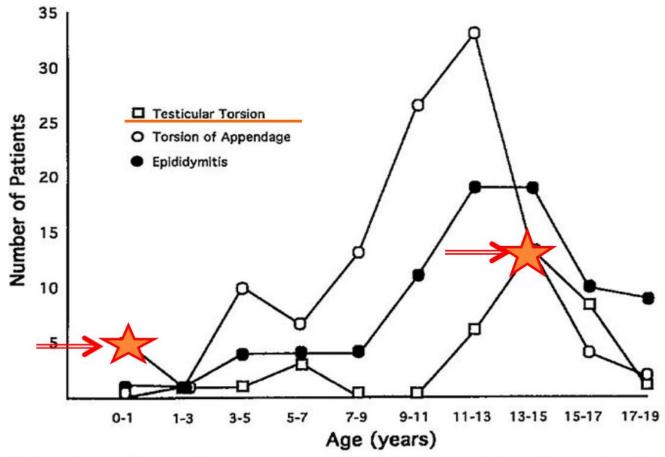
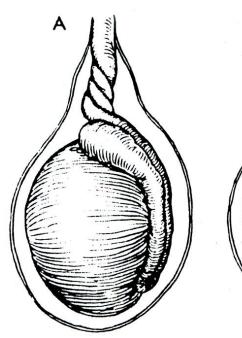
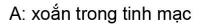

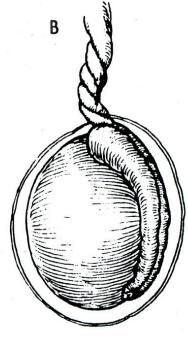
Fig. 2. Relative incidence of torsion, appendage torsion, and epididymitis as a function of age. (From Lewis AG, Bukoswki TP, Jarvis PD, et al. Evaluation of the acute scrotum in the emergency department. J Pediatr Surg 1995;30(2):278; with permission.)

- Kiểu xoắn
 - ✓ Xoắn trong tinh mạc
 - ✓ Xoắn trên tinh mạc

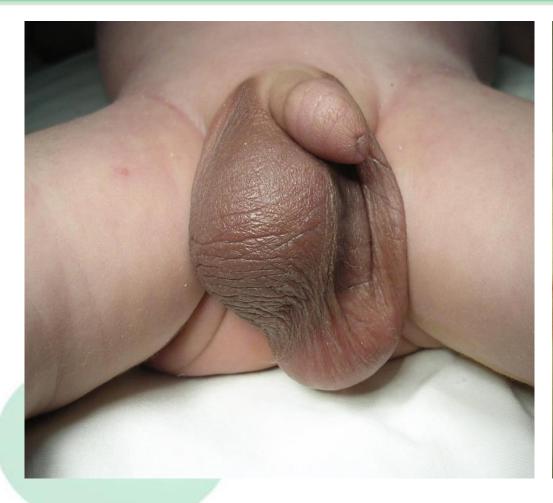
B: xoắn trên tinh mạc

- ☐ Cơn đau dữ dội và đột ngột
- ☐ Tăng dần và không dừng
- ☐ Khởi phát từ ban đêm đến sáng sớm
- ☐ Khởi phát mơ hồ, không đau
- ☐ Đau hạ vị, bẹn
- ☐ Triệu chứng đi kèm: nôn, sốt

- ☐ Tinh hoàn sưng, lớn hơn rõ rệt
- ☐ Nằm cao hơn, nằm ngang
- ☐ Da bìu đỏ, phù nề
- ☐ Sờ: chắc, đau, to hơn bên lành
- ☐ Mất phản xạ da bìu

Xoắn tinh hoàn ở trẻ sơ sinh

- Một tinh hoàn sưng, mất màu sắc
 bình thường
- Không gây đau
- Tinh hoàn cứng chắc được phát
 hiện tình cờ khi thay tã hoặc thăm
 khám

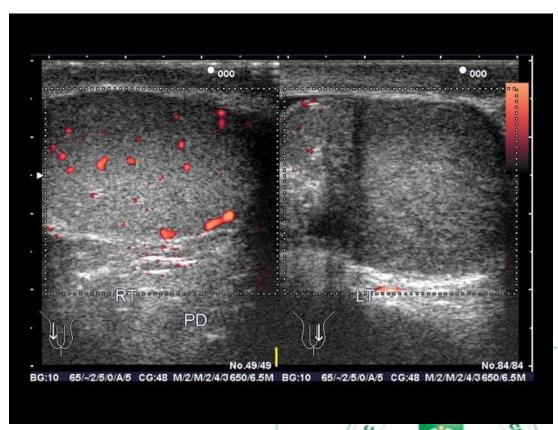

Tinh hoàn ẩn xoắn

- Bìu trống
- Ben sung phöng
- Đau bụng, bẹn

- Siêu âm Doppler
 - Tinh hoàn phì đại, giảm tưới máu
 - Phụ thuộc trang thiết bị, người
 đọc
 - Độ nhạy: 90%, độ đặc hiệu:
 99%

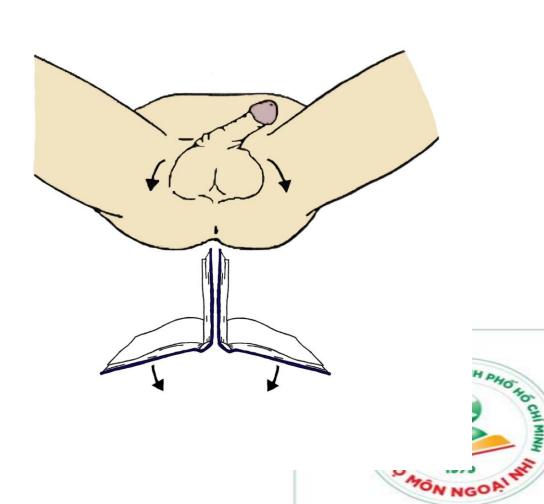
- ☐ Hoại tử tinh hoàn
- ☐ Teo tinh hoàn về sau

- ☐ Điều trị:
 - ✓ Tháo xoắn
 - ✓ Phẫu thuật
 - ✓ Quyết định phẫu thuật: bệnh sử + thăm khám lâm sàng

■ Tháo xoắn: kiểu lật sách

- ☐ Phẫu thuật
 - ✓ Đường rạch giữa bìu
 - ✓ Đường rạch ngang theo nếp nhăn
 - ✓ Cắt tinh hoàn/ tháo xoắn
 - Cố định TH vào vách bìu với 2-3 mũi chỉ không tan
 - Cố định ngoài Dartos
 - ✓ Cố định tinh hoàn đối diện

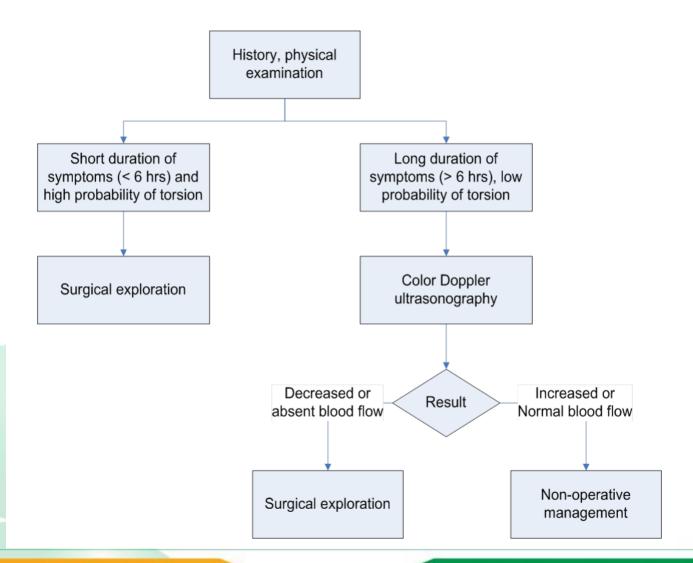
☐ Khả năng bảo tồn tinh hoàn

✓ < 6h: 100%

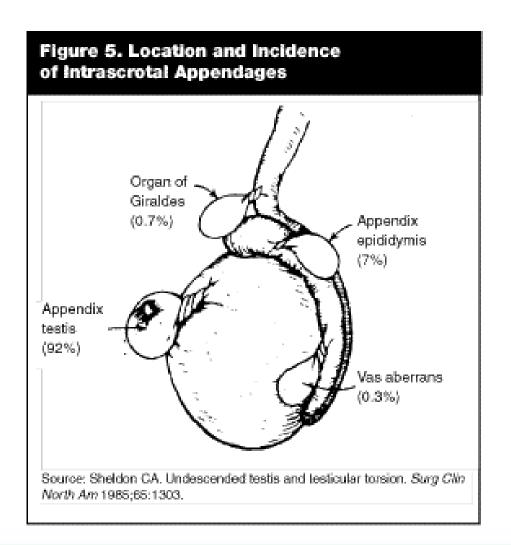
✓ 6 – 12h: 70%

✓ 12 – 24h: 20%

- ☐ Tuổi: hay gặp 7 10 tuổi
- ☐ Lâm sàng:
 - ✓ Đau bìu đột ngột
 - ✓ Đau cực trên tinh hoàn
 - ✓ Không kèm theo nôn ói, đau bụng
 - ✓ Blue dot sign
 - ✓ Phản xạ da bìu (+)

- ☐ Siêu âm: giúp chẩn đoán
- □ Điều trị
 - ✓ Kháng viêm không steroid
 - ✓ Giảm đau
 - ✓ Phẫu thuật thám sát nếu chẩn đoán còn mơ hồ

3. VIÊM MÀO TINH HOÀN

- ☐ Thường gặp: 9 14 tuổi
- □ Nguyên nhân:
 - ✓ Vi khuẩn: trào ngược từ bàng quang, niệu đạo; giang mai, lậu
 - ✓ Virus: quai bị, adeno virus, influenza, parainfluenza
- ☐ Khởi phát từ từ
- □ Sốt
- ☐ Tiểu đau

3. VIÊM MÀO TINH HOÀN

- □ Điều trị
 - ✓ Kháng sinh (vi khuẩn), hỗ trợ (virus)
 - ✓ Không nhiễm trùng tiểu, không dị dạng tiết niệu → không có chỉ định sử dụng kháng sinh

4. HENOCH- SCHONLEIN PURPURA

- ☐ Bệnh toàn thân
- ☐ Đau bụng cơn, đau khớp, tiểu máu
- ☐ Sưng đau, bầm máu: vách bìu, mào tinh, tinh hoàn, phần phụ,
 - thừng tinh
- ☐ Tự giới hạn và đáp ứng tốt với corticoid

4. HENOCH- SCHONLEIN PURPURA

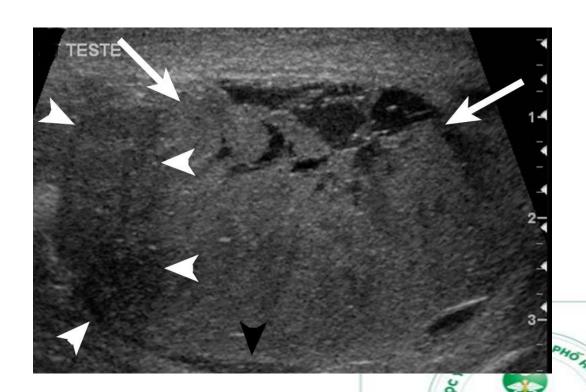
5. CHẨN THƯƠNG BÌU

- Bệnh sử rõ rệt
- Tụ máu trong bìu
- Chảy máu trong tinh hoàn
- Rách màng bao tinh hoàn
- Tinh hoàn lòi ra ngoài bìu

5. CHẨN THƯƠNG BÌU

 Siêu âm: phương tiện chẩn đoán tốt nhất

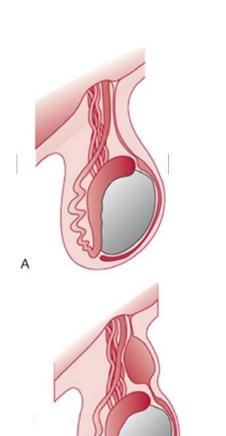

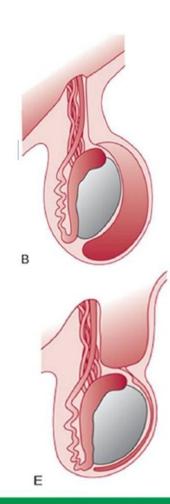
5. CHẨN THƯƠNG BÌU

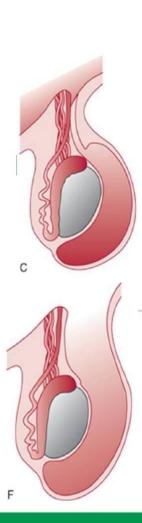
- ☐ Phẫu thuật:
 - ✓ Chỉ định khi có vỡ tinh hoàn
 - ✓ Thoát máu tụ, khâu lại màng bao tinh hoàn
- ☐ Can thiệp phẫu thuật:
 - ✓ Sớm (trong vòng 3 ngày): 9% cắt tinh hoàn
 - ✓ Trễ: 45% cắt tinh hoàn.

- Bệnh lý ống phúc tinh mạc
 - √ Thoát vị bẹn
 - ✓ Thủy tinh mạc
 - ✓ Thủy tinh mạc của thừng tinh

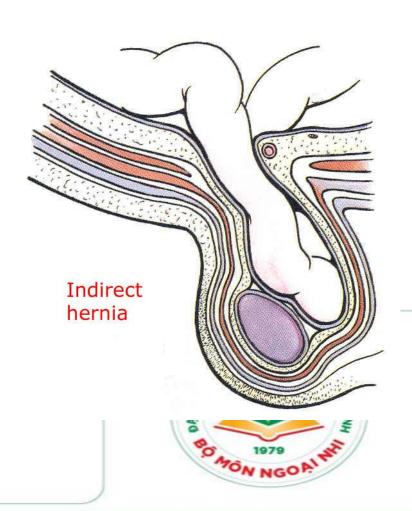

Thoát vị bẹn nghẹt

Không đẩy lên được, nguy cơ chèn ép, tổn thương mạch máu

- ✓ Bứt rứt, quấy khóc, bỏ bú, đau bụng. Muộn hơn, nôn từng cơn, có thể có máu trong phân
- ✓ Khám: bụng chướng, khối phồng căng, chắc, không di động, rất đau, bề mặt khối này có thể chuyển sang màu xanh tím
- Muộn, ruột hoại tử: nhiễm trùng nhiễm độc (sốt cao, môi khô, rối loạn huyết động).

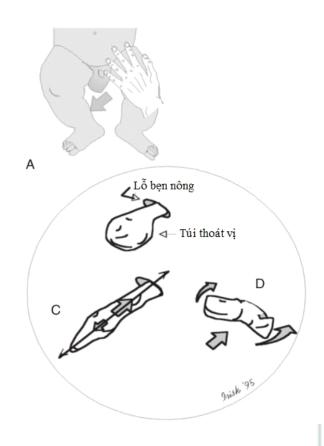
- Phân biệt thoát vị bẹn nghẹt với thủy tinh mạc và thủy tinh mạc của thừng tinh (những trường hợp khó)
- ☐ Đánh giá tạng thoát vị và tưới máu

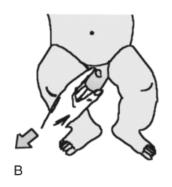

- ☐ Điều trị không phẫu thuật
 - ✓ Tư thế Trendelenburg
 - ✓ An thần
 - ✓ Đắp gạc ấm
 - ✓ Dùng tay đẩy nhẹ khối thoát vị lên ổ bụng

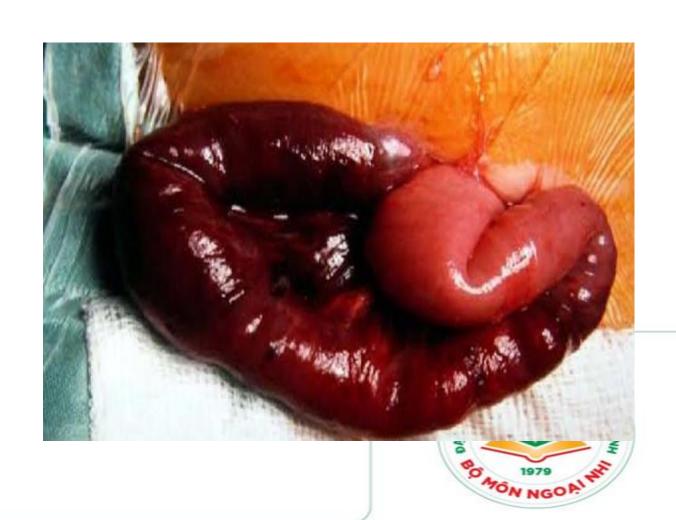
- Điều trị không phẫu thuật
 - ✓ Đẩy lên được: phẫu thuật sau 24 48h
 - ✓ Không đẩy lên được: phẫu thuật

- Phẫu thuật
 - Điều trị bảo tồn thất bại
 - Sốc
 - Viêm phúc mạc

7. PHÙ BÌU CẤP KHÔNG RÕ NGUYÊN NHÂN

- ✓ Thường gặp: 5 11 tuổi
- ✓ Khởi phát và tiến triển nhanh
- ✓ Phù bìu 1 bên hoặc 2 bên
- ✓ Ngứa, sưng bìu, đỏ da bìu
- ✓ Tự giới hạn, không để lại di chứng
- ✓ Tái phát: 20%

7. PHÙ BÌU CẤP KHÔNG RÕ NGUYÊN NHÂN

